

# KOMUNIKACE V OCHRANĚ PŘÍRODY aneb umíme prodávat ochranu přírody?

## Sumarizace diskusí na 4. setkání FOP, 12. 10. 2013 v Č. Budějovicích

---

*Poznámka: Tento materiál je pracovní, jedná se o záznam výstupů diskusí v rámci setkání FOP, výstupy jsou na různých úrovních obecnosti. S výstupy se bude dále pracovat.*

### Definice problému

Nesoulad mezi všeobecným vnímáním ochranářů („ochrana přírody je na veřejném pranýři jako nepřítel“) a výzkumy veřejného mínění (většina lidí považuje ochranu přírody za prospěšnou) ukazuje, že celkově je na tom ochrana přírody mnohem lépe, než se může jevit podle závěrů z předchozí diskuse na toto téma (ODKAZ).

Definice problému: **Společnost chápe ochranu přírody jako prospěšný veřejný zájem do okamžiku, kdy se negativně dotýká jejich soukromých zájmů.** Je třeba zlepšit motivaci, inspiraci na úkor zákazů a příkazů. Dávat pozitivní zpětnou vazbu těm, kdo konají dobře a vysvětlovat a nabízet alternativu ostatním.

Odborné veřejnosti chybějí zejména měkké dovednosti v komunikaci a schopnost a vůle hledat oboustranně příznivá řešení. NGO jsou v tomto o něco napřed před státní správou.

**Cílem komunikace by mělo být, aby se motivace a inspirace k ochraně přírody staly přirozeně přijímanou součástí každodenního života.** Téma ochrany přírody přesunout od zvláště chráněných druhů a zvláště chráněných území k blízkým každodenním věcem (zahrady, urbánní prostor, provádění krajiny), obrátit tak poměr negativních (zákazových) a pozitivních sdělení.

Ochranu přírody jako důležitý nástroj ochrany životního prostředí je možné komunikovat jako zdravotní téma.

### Proč se zabývám ochranou přírody?

Účastníci věnovali hodinu soupisu argumentů, proč oni sami jednají ve svém každodenním životě uvědoměle. Argumenty poté byly sloučeny a seřazeny podle důležitosti (pořadí nevyjadřuje objektivní důležitost pro populaci, ale pouze pro účastníky diskuse):

**Se ztrátou každého organismu ztrácíme vazby, o jejichž významu víme prd. Zdroje jsou omezené.**

**Příroda je hezká. Kolem mne to bzučí, kvete, zpívá, líbí se mi to. Zážitky z výletu (jéé, orel!).**

**Je to správně. Byl jsem tak vychován/a. Odpovědnost k tradici.**

**Baví mne to. Radost z dobrého skutku, dobrý pocit z naplněného smysluplného života.**

**Záleží mi na prostředí, kde žiji a kde budou žít mé děti.**

Menší spotřeba je levnější.

Ochranou přírody v okolí pečuji o svůj širší domov.

Přírodní zahrada je méně náročná na čas.

Návrat do zlatého věku, přirozeného stavu.

### **Komentář**

Z uváděných důvodů jasně vyznívá převažující iracionální charakter důvodů pro ochranu přírody. Naproti tomu dosavadní komunikace ochrany přírody je z naprosté většiny založena na racionálních (nebo alespoň racionálně se tvářících) argumentech. Prostor pro zlepšení komunikace (motivace) tedy spočívá právě v sebevědomém používání iracionálních, ale oprávněných argumentů (estetika, etika apod.).

### **Imperativy**

Předcházející seznam se účastníci pokusili přeformulovat do několika obecně platných a použitelných tvrzení.

Ochranou přírody vyjadřujeme odpovědnost vůči společnosti, tradici; je to prostě mravní, správné.

Ochranou přírody pečuji o svůj domov, o prostředí pro své děti.

Příroda nám poskytuje nenapodobitelné zážitky, duševní pohodu (bzučí, kvete, zpívá; jééé...)

Ochrana přírody je nutná (zdroje, vazby mezi organismy), poskytuje nám přímý užitek (povodně, opylovači, zeleň ve městech = zdraví, ochrana proti hluku, ryby) a ve většině případů je levnější než jiná alternativa.

### **Náměty pro další práci**

Testovat argumenty (imperativy z předchozího odstavce) na živých lidech, na různých cílových skupinách.

Sbírat a publikovat příklady dobré praxe komunikace a práce s veřejností obecně včetně oboustranně výhodných řešení. Současně zveřejňovat i odstrašující příklady špatné praxe.

Publikovat recenze, odkazy, seznam metodických materiálů pro komunikaci v ochraně přírody.

Připravit certifikované kurzy pozitivní komunikace pro pracovníky (státní) ochrany přírody.